

Sør-Fron kommune

Ringebu kommune

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Klima- og Miljødepartementet
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

19.09.2019

Deres ref.:

Vår ref.: 08/196/
32
KOBR

Arkiv: FA - V00, TI - &13

Høringsuttalelse ifm. endringer i rovviltforvaltningen - Ringebu kommune

Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringebu - 058/19:

Ovennevnte sak har blitt behandlet og følgende vedtak ble fattet:

1. Klager over vedtak om kvoter for jakt, lisensfelling og skadefelling av rovvilt og vedtak om skadefelling av enkeltdyr av rovvilt må fortsatt behandles politisk. Stortinget har vedtatt at rovviltforvaltningen skal være underlagt folkevalgt styring. Da må dette også gjelde klagebehandling. Vi støtter derfor ikke forslaget om oppretting av en uavhengig klagenemd.
2. Ringebu kommune støtter forslaget om endring av § 17, andre ledd i naturmangfoldloven. Endringen medfører en oppmykelse av nødvergeretten, ved at retten kan brukes før en skade faktisk har skjedd.
3. Ringebu kommune støtter ikke forslaget om opprettelse av en ny uavhengig klagenemd i rovviltsaker, jf. ny § 26 b i naturmangfoldloven.
4. Når det gjelder klager over vedtak om erstatning for tap av husdyr og tamrein til rovvilt og vedtak etter rovviltforvaltningen sine tilskuddsordninger, mener rådmannen at det kan være et alternativ at denne type saker behandles i en klagenemd.
5. En reduksjon i antal forvaltningsområder frarås på det sterkeste. Det er helt avgjørende at rovviltnemdene har god lokalkunnskap for å kunne drive godt konfliktdependende og skadeforebyggende arbeid. Nærhet til de berørte sikrer nemndene legitimitet og tillit.
6. Ringebu kommune støtter ikke forslaget om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av forvaltningsregionene slik dette går fram av de foreslåtte endringene i rovviltforskriften §§ 4 og 6.
7. Ringebu kommune støtter forslaget om at Landbruksdirektoratet på lik linje med Miljødirektoratet skal få anledning til å gi uttalelse i rovviltnemdene sine forvaltningsplaner, jf. rovviltforskriften § 6.
8. Ringebu kommune støtter forslaget om at kommunene får klageadgang for enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften, jf. rovviltforskriften § 18.
9. Ringebu kommune støtter forslaget om å tillate nye, permanente virkemiddel for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektivt, ved bruk av kunstig lys ifm. åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebåss i stedet for fysisk tilsyn, jf. §§ 29 a og 34 i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst.
10. Jakttidene for rovvilt og storvilt skal være samstemte. Eksempelvis slutter jakttida for bjørn 15.oktober, det er ønskelig at den blir forlenget til 1.desember. I mange tilfeller kan perioden

Adresse MGL	Telefon 61 29 90 00	E-post postmottak@sor-fron.kommune.no	Bankkonto: 2095.07.76243	Saksbehandler Konrad Skåravik Bryhn, miljø- og utmarksrådgiver
Kommunevegen 1 2647 Sør-Fron	Telefax 61 29 90 01	Web www.sor-fron.kommune.no	Org. nr. 988 450 936	Dir. telefon

før de legger seg i hi og etter at snøen har lagt seg gi gunstige forhold for å jakte på sporsnø. Det vil, som i likhet med tiltakene nevnt i forrige punkt, være en effektiv metode å ta ut bjørn på i lisensjakta.

Saksprotokoll følger vedlagt. Saksbehandler: Konrad Skåravik Bryhn, tlf.

Vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven, kap. VI. Klagefristen er 3 uker fra meldingen om vedtaket er mottatt.

Klagen må være skriftlig og begrunnet, og skal sendes til: Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor, Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron eller postmottak@sor-fron.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Konrad Skåravik Bryhn
miljø- og utmarksrådgiver

Godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift, iht interne rutiner.

RINGEBU KOMMUNE

Vår referanse
08/196- 19/16093
FA - V00, TI - &13

Vår saksbehandler:
Bryhn, Konrad Skåravik tlf.

Høringsuttalelse ifm. endringer i rovviltforvaltningen - Ringeby kommune

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringeby	058/19	18.09.2019

Dokumenter vedlagt saken

Endring i høring av forslag om endringer i rovviltforvaltningen(712.pdf)

Forslag til vedtak

1. Ringeby kommune støtter forslaget om endring av § 17, andre ledd i naturmangfoldloven. Endringen medfører en oppmykelse av nødvergeretten, ved at retten kan brukes før en skade faktisk har skjedd.
2. Ringeby kommune støtter ikke forslaget om opprettelse av en ny uavhengig klagenemd i rovviltsaker, jf. ny § 26 b i naturmangfoldloven.
3. Når det gjelder klager over vedtak om erstatning for tap av husdyr og tamrein til rovvilt og vedtak etter rovviltforvaltningen sine tilskuddsordninger, mener rådmannen at det kan være et alternativ at denne type saker behandles i en klagenemd.
4. Ringeby kommune støtter ikke forslaget om færre og større forvaltningsregioner for rovvilt, jf. §§ 4 og 5 i rovviltforskriften.
5. Ringeby kommune støtter ikke forslaget om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av forvaltningsregionene slik dette går fram av de foreslåtte endringene i rovviltforskriften §§ 4 og 6.
6. Ringeby kommune støtter forslaget om at Landbruksdirektoratet på lik linje med Miljødirektoratet skal få anledning til å gi uttalelse i rovviltnemdene sine forvaltningsplaner, jf. rovviltforskriften § 6.
7. Ringeby kommune støtter forslaget om at kommunene får klageadgang for enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften, jf. rovviltforskriften § 18.
8. Ringeby kommune støtter forslaget om å tillate nye, permanente virkemiddel for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektivt, ved bruk av kunstig lys ifm. åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebås i stedet for fysisk tilsyn, jf. §§ 29 a og 34 i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst.

Møtebehandling fra Utvalg for miljø, utmark og landbruk i Ringeby 18.09.2019

MUL - behandling:

Frode Myrvang kom med følgende endringer i forslag til vedtak:

Nytt punkt 1 kommer i tillegg ,endring i punkt 4, som nå blir punkt 5 og nytt punkt 10.

1. Klager over vedtak om kvoter for jakt, lisensfelling og skadefelling av rovvilt og vedtak om skadefelling av enkeltdyr av rovvilt må fortsatt behandles politisk. Stortinget har vedtatt at rovviltforvaltningen skal være underlagt folkevalgt styring. Da må dette også gjelde klagebehandling. Vi støtter derfor ikke forslaget om oppretting av en uavhengig klagenemd.
2. Ringeby kommune støtter forslaget om endring av § 17, andre ledd i naturmangfoldloven. Endringen medfører en oppmykelse av nødvergeretten, ved at retten kan brukes før en skade faktisk har skjedd.
3. Ringeby kommune støtter ikke forslaget om opprettelse av en ny uavhengig klagenemd i rovviltsaker, jf. ny § 26 b i naturmangfoldloven.
4. Når det gjelder klager over vedtak om erstatning for tap av husdyr og tamrein til rovvilt og vedtak etter rovviltforvaltningen sine tilskuddsordninger, mener rådmannen at det kan være et alternativ at denne type saker behandles i en klagenemd.
5. En reduksjon i antal forvaltningsområder frarås på det sterkeste. Det er helt avgjørende at rovviltnemdene har god lokalkunnskap for å kunne drive godt konfliktdependende og skadeforebyggende arbeid. Nærhet til de berørte sikrer nemndene legitimitet og tillit.
6. Ringeby kommune støtter ikke forslaget om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av forvaltningsregionene slik dette går fram av de foreslåtte endringene i rovviltforskriften §§ 4 og 6.
7. Ringeby kommune støtter forslaget om at Landbruksdirektoratet på lik linje med Miljødirektoratet skal få anledning til å gi uttalelse i rovviltnemdene sine forvaltningsplaner, jf. rovviltforskriften § 6.
8. Ringeby kommune støtter forslaget om at kommunene får klageadgang for enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften, jf. rovviltforskriften § 18.
9. Ringeby kommune støtter forslaget om å tillate nye, permanente virkemiddel for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektivt, ved bruk av kunstig lys ifm. åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebås i stedet for fysisk tilsyn, jf. §§ 29 a og 34 i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst.
10. Jakttidene for rovvilt og storvilt skal være samstemte. Eksempelvis slutter jakttida for bjørn 15.oktober, det er ønskelig at den blir forlenget til 1.desember. I mange tilfeller kan perioden før de legger seg i hi og etter at snøen har lagt seg gi gunstige forhold for å jakte på sporsnø. Det vil, som i likhet med tiltakene nevnt i forrige punkt, være en effektiv metode å ta ut bjørn på i lisensjakta.

Enstemmig vedtatt som rådmannens forslag med med Frode Myrvang sine tillegg med 7 stemmer

MUL-058/19 Vedtak:

1. Klager over vedtak om kvoter for jakt, lisensfelling og skadefelling av rovvilt og vedtak om skadefelling av enkelt dyr av rovvilt må fortsatt behandles politisk. Stortinget har vedtatt at rovviltforvaltningen skal være underlagt folkevalgt styring. Da må dette også gjelde klagebehandling. Vi støtter derfor ikke forslaget om oppretting av en uavhengig klagenemd.
2. Ringebu kommune støtter forslaget om endring av § 17, andre ledd i naturmangfoldloven. Endringen medfører en oppmykelse av nødvergeretten, ved at retten kan brukes før en skade faktisk har skjedd.
3. Ringebu kommune støtter ikke forslaget om opprettelse av en ny uavhengig klagenemd i rovviltsaker, jf. ny § 26 b i naturmangfoldloven.
4. Når det gjelder klager over vedtak om erstatning for tap av husdyr og tamrein til rovvilt og vedtak etter rovviltforvaltningen sine tilskuddsordninger, mener rådmannen at det kan være et alternativ at denne type saker behandles i en klagenemd.
5. En reduksjon i antal forvaltningsområder frarås på det sterkeste. Det er helt avgjørende at rovviltnemdene har god lokalkunnskap for å kunne drive godt konfliktdepende og skadeforebyggende arbeid. Nærhet til de berørte sikrer nemndene legitimitet og tillit.
6. Ringebu kommune støtter ikke forslaget om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av forvaltningsregionene slik dette går fram av de foreslåtte endringene i rovviltforskriften §§ 4 og 6.
7. Ringebu kommune støtter forslaget om at Landbruksdirektoratet på lik linje med Miljødirektoratet skal få anledning til å gi uttalelse i rovviltnemdene sine forvaltningsplaner, jf. rovviltforskriften § 6.
8. Ringebu kommune støtter forslaget om at kommunene får klageadgang for enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften, jf. rovviltforskriften § 18.
9. Ringebu kommune støtter forslaget om å tillate nye, permanente virkemiddel for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektivt, ved bruk av kunstig lys ifm. åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebås i stedet for fysisk tilsyn, jf. §§ 29 a og 34 i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst.
10. Jakttidene for rovvilt og storvilt skal være samstemte. Eksempelvis slutter jakttida for bjørn 15.oktober, det er ønskelig at den blir forlenget til 1.desember. I mange tilfeller kan perioden før de legger seg i hi og etter at snøen har lagt seg gi gunstige forhold for å jakte på sporsnø. Det vil, som i likhet med tiltakene nevnt i forrige punkt, være en effektiv metode å ta ut bjørn på i lisensjakta.

Saksopplysninger

Klima- og miljødepartementet sendte den 06.06.2019 ut et høringsbrev i forbindelse med forslag til endring i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt og forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst. Bakgrunnen for høringsforslaget er blant annet oppfølging av regjeringserklæringa og evaluering av regional rovviltforvaltning som ble gjennomført i 2016.

Følgende paragrafer foreslås endret:

Endring i nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven § 17:

Det blir foreslått endringer i reglene om nødverge som åpner for felling av vilt, også rovvilt, for å verne om bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe. Tidligere var det et krav om at felling av rovvilt i nødverge for å verne om husdyr «må anses påkrevd». Formuleringen ble ved en inkurie ikke gjenspeilet i ordlyden i naturmangfoldloven da bestemmelsen ble overført fra viltloven. Den foreslås gjeninntatt i nødvergebestemmelsen.

Videre blir det foreslått å endre ordlyden slik at felling i nødverge ikke er avgrenset til «under direkte angrep», men også til å omfatte «umiddelbart forestående angrep».

Ny klagenemd i rovviltsaker

Ny § 26 b i naturmangfoldlova: Departementet foreslår å etablere en uavhengig rovviltklagenemd, Rovviltklagenemda. Den er tenkt å bidra til blant annet en styrket legitimitet, avpolitiserer vedtak, sikre større forutsigbarhet og konsistens i klageavgjørelsene over tid, øke samstemtheten mellom nemdene på sikt, samt gi politisk ledelse og embetsverk anledning til å konsentrere seg om politikkutforming. Mer konkret vil nemda behandle klager knyttet til vedtak om kvoter for jakt, lisensfelling og skadefelling av rovvilt, vedtak om skadefelling av enkeltdyr av rovvilt, vedtak om erstatning for tap av husdyr og tamrein og vedtak etter rovviltforvaltningens tilskuddsordninger.

Større rovviltregioner

Endringer i rovviltforskriften §§ 4 og 5: Det blir foreslått å øke størrelsen på rovviltregionene ved å redusere dagens åtte rovviltregioner til fire eller fem nye rovviltregioner. Det begrunnes i at rovviltregionene er for små til at en kan forvente å opprettholde stabile rovviltbestander på eksakte måltall. I tillegg vil regionreformen få betydning for avgrensingen av rovviltregionene.

Felles forvaltning på tvers av regioner

Endringer i rovviltforskriften §§ 4 og 6: Det blir foreslått at rovviltnemdene får et større, felles ansvar i rovviltforvaltninga gjennom å se på forvaltninga av rovvilt over større, sammenhengende områder. Kort fortalt medfører forslaget et felles bestandsmål for de fire store rovdirene henholdsvis sør og nord for Trondheimsfjorden og Stjørdalselva/Tevla. Rovviltnemdene skal også samarbeide med tilgrensede rovviltregioner når det blir fastsatt

prioriterte rovdyr- og beiteområder.

Uttale fra Landbruksdirektoratet på regionale forvaltningsplaner

Endringer i rovviltforskriften § 6: Dagens regelverk sier at rovviltnemdene sine forvaltningsplaner skal sendes til Miljødirektoratet til uttale før de blir vedtatt av rovviltnemdene. Det nye forslaget innebærer at Landbruksdirektoratet skal gis anledning til uttale. Fordelene som nevnes er bl.a. gevinster i form av rovviltnemdene sin planlegging; prioritering av områder forbeholdt til henholdsvis rovdyr og beitedyr og økt mulighet for en samla og balansert virkemiddelbruk innenfor både miljø-, landbruk- og reindriftsforvaltning.

Kommunene sin klageadgang på rovviltvedtak

Endringer i rovviltforskrifta § 18: Etter gjeldende rett har ikke kommunene rettslig klageinteresse i saker som gjelder vedtak om felling av rovvilt. Det blir foreslått at kommunene får klageadgang for enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskrifta.

Nye fellingsmetoder for jerv

Endringer i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst §§ 29 a og 34: Det blir foreslått å tillate nye, permanente virkemiddel for å gjøre lisensfelling av jerv mer effektivt. Konkret gjelder det bruk av kunstig lys under åtejakt på jerv samt elektronisk overvåking av jervebås i stedet for fysisk tilsyn.

Vurdering

Endring i nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven § 17

Gjeldende § 17, andre ledd har følgende ordlyd: *Vilt kan avlives når det må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person. Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt under direkte angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe.* Forslag til ny § 17, andre ledd har følgende ordlyd: *Vilt kan avlives når det må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person. Eieren, eller en som opptrer på vegne av eieren, kan avlive vilt når det må anses påkrevd på grunn av et pågående eller umiddelbart forestående angrep på bufe, tamrein, gris, hund og fjørfe.*

Rådmannen støtter forslaget om endring av § 17, andre ledd. Med dagens forvaltning med soneinndeling vil det være et viktig prinsipp at folk og lokalsamfunn opplever at de kan forsvare seg og sine dyr dersom det føles påkrevd ut i fra den aktuelle situasjonen. Den enkelte sin opplevelse av situasjonen vil stå i sentrum når en skal vurdere om nødverge er nødvendig, og i så måte vil endringene medføre en forhåpentligvis mykere praktisering av regelverket, og som vi anser som helt korrekt. I tillegg vil ordlyden, som det påpekes i høringsforslaget, bringe regelverket i samsvar med Norges internasjonale forpliktelser.

Ny klagenemd i rovviltsaker

Rådmannen støtter ikke forslaget om opprettelse av en uavhengig rovviltklagenemd som skal behandle klager over vedtak om kvoter for jakt, lisensfelling og skadefelling av rovvilt og vedtak om skadefelling av enkeltdyr av rovvilt. Disse må fortsatt behandles politisk.

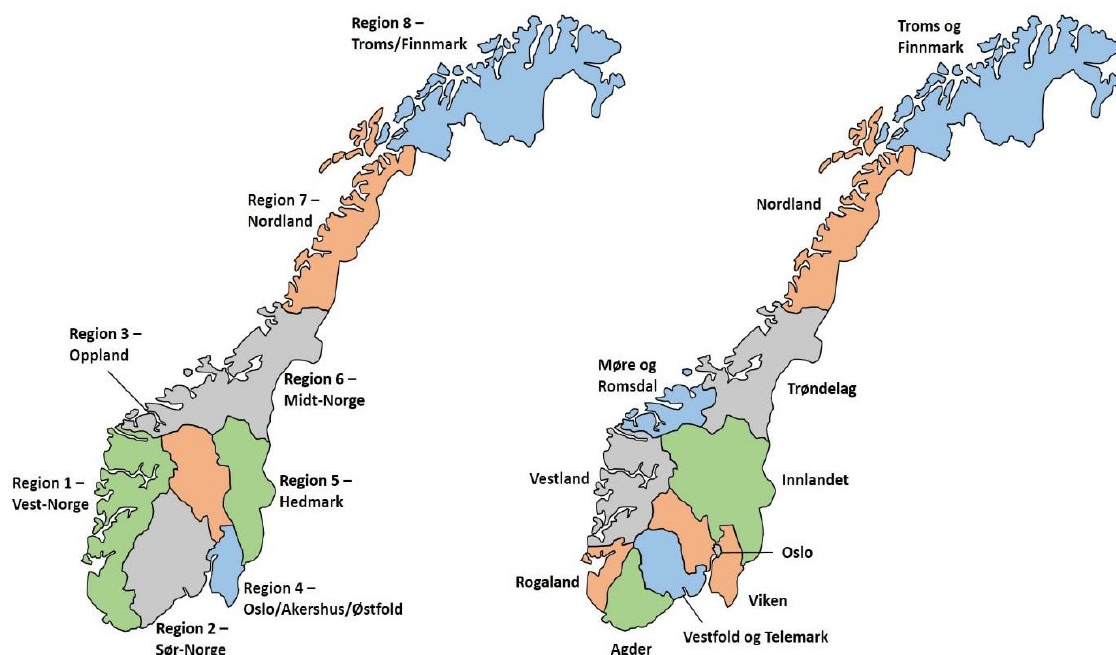
Stortinget har vedtatt at rovviltforvaltningen skal være underlagt folkevalgt styring. Da må dette også gjelde klagebehandling. Opprettelsen av en slik nemd vil frigjøre statsråden for ansvaret han/hun har for å igangsette og gjennomføre den vedtatte politikken. I andre rekke vil det svekke rovviltpolitikken sin legitimitet ytterligere, noe som ingen er tjent med. I praksis vil det innebære en politisk ansvarsfraskrivelse.

Når det gjelder vedtak om erstatning for tap av husdyr og tamrein og vedtak etter rovviltforvaltningens tilskuddsordninger, mener rådmannen at det kan være et godt alternativ til dagens ordning. Sakene er ikke av politisk karakter og det vil i så måte være mindre kontroversielt. Det er med forbehold i at nemda er uavhengig og faglig kompetent.

Større rovviltregioner

KLD foreslår å øke størrelsen på rovviltregionene ved å redusere dagens åtte til fire eller fem nye rovviltregioner. Ved fem rovviltregioner skal region Østlandet bestå av Innlandet, Oslo og Viken. Ved fire rovviltregioner skal region Østlandet bestå av Innlandet, Oslo, Viken, Vestfold og Telemark og Agder. KLD begrunner forslaget med faglig støtte fra ulike rapporter som sier at forvaltninga blir mindre usikker og at det vil gi mer stabilitet.

Rådmannen støtter ikke forslaget om endringer i §§ 4 og 5 om færre og større forvaltningsregioner for rovvilt. Det er særs viktig med ei lokal forvaltning av rovviltpolitikken for å gi legitimitet til de vedtak som treffes. Det er avgjørende at rovviltnemdene har god lokalkunnskap for å kunne drive godt konfliktdempende og skadeforebyggende arbeid. Nærhet til de berørte sikrer nemdene legitimitet og tillit. Det føles problematisk å forvalte en bestand av rovvilt over et så stort areal og med så ulike forutsetninger mellom regionene i henhold til mål, dagens tilstand og bruk av utmarksbeite. Forslaget vil svekke regional og lokal forankring, gi mindre handlingsrom for selvstendige vurdering og ikke minst føre til en sentralisering av makt og myndighet.

Figur 1. Kart over dagens åtte forvaltningssoner for rovvilt (venstre), sammenlignet med de elleve nye fylka som følge av

regionreformen (høyre).

Felles forvaltning på tvers av regioner

Rådmannen støtter ikke forslaget om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av rovviltregioner. Det er vanskelig å se av høringsforslaget hvilke konsekvenser dette vil gi for den praktiske forvaltningen. Som tidligere nevnt har regionene vidt forskjellige utgangspunkt. Hvilke konsekvenser vil dette gi for eksempelvis region Østlandet? Det er lett å tenke seg at det gir en svekka regional og lokal forankring, mindre handlingsrom for selvstendige vurderinger samt en sentralisering av makt og myndighet.

Forslaget må gi svar på hvilke forvaltningsmessige konsekvenser dette vil gi før det kan vurderes nærmere.

Uttale fra Landbruksdirektoratet på regionale forvaltningsplaner

Rådmannen støtter forslaget om at LD på lik linje med MD skal få anledning til å uttale seg om rovviltnevdnes forvaltningsplaner. Det er naturlig sett i forhold til den todelte målsettingen i rovviltpolitikken og vil i tillegg styrke tillitten i planene.

Kommunene sin klageadgang på rovviltvedtak

Rådmannen støtter forslaget om at kommunene får klageadgang for enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften.

Nye fellingsmetoder for jerv

Rådmannen støtter forslaget om tillate nye, permanente virkemiddel for å gjøre lisensjakta av jerv mer effektivt, jf. bruk av kunstig lys under åtejakt på jerv og elektronisk overvåking av jervebåts i stedet for fysisk tilsyn. Det er flere positive aspekt ved dette; både økonomisk besparelser samt en høyere grad av effektivitet av vedtak som er fattet.

Likevel vil ikke disse virkemidlene være nok til å redusere bruken av hiuttak, som KLD ønsker. Lisensfelling alene vil ikke være nok å regulere bestanden av jerv alene. Et virkemiddel som vil effektivisere lisensjakta ytterligere er dispensasjon for bruk av løs, på drevet halsende hund i sammenheng med skadefelling på jerv, på tilsvarende vilkår som for ulv.

Rådmannen råder KLD til å åpne for skadefelling av jerv i kommunal regi, spesielt i de mest utsatte beiteområdene som opplever store tap. Det vil være i KLD sine interesse å begrense ekstraordinære uttak/hiuttak, og dette vil være et godt alternativ til det.

Generelle betraktninger:

Jakttidene for rovvilt og storvilt burde være samstemte. Eksempelvis slutter jakttida for bjørn 15. oktober. I mange tilfeller kan perioden før de legger seg i hi og etter at snøen har komt gi gunstige forhold for å jakte på sporsnø. Det vil, som i likhet med tiltakene nevnt i forrige kapittel, være en effektiv metode å ta ut bjørn på i lisensjakta.

